

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۲/۱۷

جليل غنی هروی

اگر صلح بر قرار شود

قرار است تا چند روز دیگر موافقتنامه صلح بین ایالات متحده آمریکا و طالبان امضا شود که گفته می شود رئوس عمده این موافقتنامه شامل کاهش خشونت و یا متارکه غیر رسمی هفت روزه و متعاقب آن مذاکرات بین افغانی بین افغانستان و طالبان آغاز خواهد شد. این که طالبان حاضر شد اند که با حکومت افغانستان مذاکرات مستقیم را دایر نمایند چیزی گفته نشده چون در گذشته بار ها مذاکره با دولت را رد کرده و گفته اند که دولت می تواند جزئی از هیات مذاکره کننده در پهلوی سایر سیاسیون باشد نه یگانه هیات و دولت هم گر چه اعلام میکند که هیات مذاکره کننده را تشکیل داده ولی تا کنون اعضای این هیات را معرفی نکرده است.

سه روز قبل روزنامه دیلی میل برتانیه گزارش داد که «مامورین گفته اند در موافقتنامه کاهش خشونت ها که آماده امضا شده است، قطع بم گزاری های کنار جاده ها، بم گزاری های انتحاری، حملات راکتی همه شامل است ولی به قول یکی از این مامورین در مورد اینکه این متارکه چه زمانی عملی می شود چیزی گفته نشده و بنا بر آن تقسیم اوقات احتمالی خروج قوا هم معلوم نیست.

این مامور امریکائی گفت توافق به متارکه هفت روزه خشونت ها با آغاز مذاکرات بین الافغانی صلح طی ده روز دنبال خواهد شد و بسیار مشخص بوده و تمام کشور به شمول قوای افغانستان را در بر میگیرد»

ایالات متحده می گوید این موافقتنامه به خروج سر بازان امریکائی از افغانستان می انجامد که یکی از وعده های دونالد ترامپ در مبارزات انتخاباتی سال ۲۰۱۶ بود و آنرا تکت برنده در انتخابات امسال ریاست جمهوری امریکا که بار دیگر دونالد ترامپ کاندید میباید، میدانند. اما طبق گزارش ها امریکا از تقریباً چهارده هزار سر باز چهار هزار و پنجمصد مامور نظامی خود را خارج خواهد ساخت و هشت هزار و پنجمصد سر باز دیگر در افغانستان باقی خواهند ماند که درین مورد نیز تا کنون جزئیاتی نشر نگردیده است.

تحلیل همه مواد این موافقتنامه نا ممکن است چون تا کنون محتوای آن نشر نشده و جزئیات آن معلوم نیست که احتمالاً بعد از امضای آن بین امریکا و طالبان همه گانی خواهد شد ولی آنچه که می توان روی آن سخن گفت و تا آنجای که به مردم و حکومت افغانستان ارتباط می گیرد، اهمیت این توافق برای ختم جنگ و جلوگیری از تلفات بی لزوم و دوام جنگ فرسایشی است.

ایالات متحده تلاش داشت این توافق را طی پنج ماه بدست آورد و در آغاز ماموریت زلمی خلیل زاد به این سمت نیز این تقسیم اوقات مطرح گردید ولی دیده شد که مذاکرات بین دو جانب یعنی امریکا و طالبان یکسال را در بر گرفت و علت آن هم پیچیدگی های جنگ افغانستان بود چون درین معضله نه تنها امریکا و افغانستان و طالبان بلکه همه همسایگان دور و نزدیک افغانستان از یک طرف و همه کشور های که از نزده سال به اینطرف یا مستقیم و یا غیر مستقیم درین بحران دخیل بوده و در جستجوی منافع و رفع نگرانی های شان بودند به نحوی دخیل هستند که این منافع مشروع و نگرانی های مشروع و غیر مشروع همسایگان نزدیک و کشور های دخیل درین معضله را در مقاله تحت عنوان «بن بست ها در مسیر صلح» که بتاريخ ۲۰۲۰/۰۲/۰۲ در همین پورتال افغان جرمن نشر گردید توضیح داده بودم.

اگر صلح بر قرار شود نخستین کسانی که از آن استقبال خواهند کرد مردم افغانستان و سر بازان و قوای امنیتی افغانستان هستند که معصومانه درین راه از نزده سال به اینطرف قربانی داده اند و همه روزه خون ده ها انسان بیگناه دیگر در انفجار ها و انتحار ها و در بر خورد های جبهه ای در خط مقدم نبرد بی لزوم و برای منافع بیگانگان دور و نزدیک، جام شهادت می نوشند.

نشریه امریکائی صدای نا راضیان (dissident voice) ضمن تبصره ای بر توافق احتمالی صلح بروز یکشنبه می نگارد که اگر صلح واقعاً بر قرار شود: «هیچ کس دیگری نسبت به افغانی های که می جنگند و در خطوط مقدم جنگ جان می دهند خوشتر نخواهد بود آنها به یک خبر نگار بی بی سی گفته اند «در حقیقت این جنگ ما

نیست» این سر بازان و پولیس که بیشترین تلفات را در خطوط مقدم جنگ می بینند می گویند از روی نفرت با طالبان و یا وفاداری به حکومت تحت الحمایه امریکا نمی جنگند، بلکه از فقر، بیچارگی و مجبوریت و حفظ جان خود می جنگند» قوای امنیتی افغانستان به قول نشریه نا راضیان می گویند «طالبان برادران ما هستند و این جنگ در حقیقت جنگ ما نیست»

برای اثبات این ادعای خود این نشریه می نگارد که اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان در جنوری سال ۲۰۱۹ افشا نمود که از زمانیکه او در سپتمبر سال ۲۰۱۴ این عهده را بدوش گرفت چهل و پنج هزار از قوای امنیتی افغانستان کشته شده اند.

از خلال این گزارش و ارزیابی آنانی که در جهات می جنگند بر می آید که عامل سر بازی و خدمت در قوای امنیتی فقر و درماندگی و بیچارگی و حفاظت جان است و نه از طالب نفرت دارند و نه هم به حکومت وفادار هستند که از آن دفاع نمایند بلکه برای حفظ جان خود و بدست آوردن لقمه نانی به فرزندان و خانواده های شان می جنگند که همین دلایل ضعف مورال قوای امنیتی در پیش روی و پیروزی قوای مسلح مخالف دولت افغانستان نقش داشته است. این پیشرفت ها از قوت و محبوبیت طالب نه بلکه از ضعف حکومت و عدم انگیزه وطن پرستی قوای امنیتی است چون آنها برای حفظ جان شان و برای بدست آوردن لقمه نانی جان شانرا به خطر می اندازند چنانچه یکی از آنها به «نانامو استیفنسن» خبر نگار بی بی سی گفته است با فقط یک ماه آموزش استفاده از AK-۴۷ و RPG به جبهه جنگ فرستاده می شوند و اکثر آنها فقط با یک پیراهن و بعضاً با لباس محلی میجنگد و در ترس دائمی قرار دارند که هر آن بر آنها حمله خواهد شد. او شکایت نموده که «آنها (دولت) پروای ما را ندارند و به همین دلیل تعداد زیاد ما کشته می شویم و مربوط به ماست که یا بکشیم و یا کشته شویم»

یکی از دلایل عمده و شاید هم تعیین کننده در شکست قوای امنیتی و با هم پیش روی مخالفین مسلح، حالا چه طالب است و چه شبکه حقانی و یا داعش و یا هم هر گروه دهشت افکن و آدم کش دیگری، فساد گسترده در دستگاه حکومت از رده های بالا تا پائین ترین قدمه ها و رتبه ها و کارمندان نه تنها قوا و دستگاه های امنیتی بلکه در تمام دفاتر و ارگانهای دولت از قوای اجرائیه و قضائیه گرفته تا دستگاه مقننه است. وقتی تعدادی از ملیت ها و تبار ها حضور ملموس در دستگاه حاکمه نداشته باشند و شاهد تک روی ها و انحصار قدرت به دلایل گو ناگون باشند، وقتی سر بازی برای سه ماه معاش نمی گیرد، معلمی برای شش ماه بدون هیچگونه کمک مالی تدریس کند، هیچ کار قانونی و مشروع در دفاتر و محاکم بدون رشوت و تحفه انجام شده نتواند، وقتی هیچ مرجعی هیچگونه شکایتی را نشنود، وقتی هیچ کسی جرأت بیرون رفتن از منزل را بعد از شش شام، حتی در مواقع عاجل به دلایل امنیت نداشته باشد، وقتی هزاران دوسیه قتل، رشوت، اخاذی اراضی، ملکیت ها، جایداد ها بدون فیصله انبار شده باشد، وقتی مجرمین و قاتلین اصلی واسطه دارو مرتبط به زور مندان و پولداران محاکمه نشوند، وقتی، کس دیگری بجای قاتل اصلی زندانی شود و صد ها مثال دیگر، چگونه ملت بتواند به دولت اعتماد داشته باشد و چگونه دولت بتواند اعتماد و اعتبار شایسته و بایسته را به دست آورد.

اگر صلح بر قرار شود یگانه کاری که دولت باید انجام دهد یافتن راه های برای نزدیک شدن به مردم و رفع فاصله بین دولت و مردم است و این میسر نیست مگر با رفع نقیصه های که از آن در بالا مثال های آورده شد. از جانب دیگر آنچه مایه دلسردی و عدم علاقه مردم به دولت فعلی و حتی کشور گردیده، عدم اطمینان به یک آینده روشن به خصوص برای نسل جوان، اختلافات درون دولت به اصطلاح وحدت ملی است که نفاق ملی شاید اسم با مسمی تری برای چنین دولتی بوده باشد. این دولت بر آمده از یک توافق سیاسی مغایر ارزش ها و دستاویز و احکام قانون اساسی و همه موازین قانونی و حقوقی، از همان روز های اول در مبارزه درونی با خود حتی در تعیینات افراد پائین رتبه تا سطح قوماندان های محلی و مدیران دفاتر بوده است.

محصول تقلب های انتخاباتی، چه پارلمانی و چه ریاست جمهوری، میراث دو دوره انتخابات ریاست جمهوری که حامد کرزی را به قدرت رسانید، چه در انتخابات های پارلمانی و ریاست جمهوری اخیر که بعد از پنج ماه هنوز هم نتیجه معلوم نیست و تهدید به حکومت موازی در صورت پذیرفته نشدن نتیجه انتخابات، بزرگترین ضربه بر دموکراسی نو پای وارد کرد که نخستین گام ها را در راه ایجاد یک جامعه دموکراتیک بر میداشت و تاسیس یک نظام مبتنی بر رای مردم و برای مردم را مسخ نمود. چنانچه اشتراک یک میلیون و چند صد هزار افراد واجد شرایط رای از جمله یازده میلیون نفوسی که واجد چنین شرایطی شناخته شده بودند، خود گویای بی اعتمادی مردم به دموکراسی و اعتبار آنها به انتخابات است. مردم هنوز هم تصمیم قوت های خارجی را در مورد نتیجه انتخابات، نسبت به رای پاک مردم، موثر تر میدانند. درین که نتیجه این انتخابات به مذاکرات صلح امریکا با طالبان ربط داده می شود شاید هم آنقدر بدون توجیه نباشد چون همان طوریکه افغانستان درین مذاکرات از همان مراحل اولیه نقشی نداشت و تنها گاه گاهی خلاصه گفت و گو ها با دولت افغانستان شریک ساخته می شد، در مورد انتخابات هم از ملل متحد گرفته تا کشور های دیگری که بیشتر مصارف انتخابات را تمویل نمودند، نقش خواهند داشت یعنی به نحوی هم دولت های افغانستان و هم قدرت های خارجی در ناکامی دموکراسی در

افغانستان نقش داشته اند. نزدیکی اعلان نتایج نهائی انتخابات ریاست جمهوری و امضای موافقتنامه صلح بین امریکا و طالبان این حدس و گمان ها را قوت می بخشد.
پایان

د پانو شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ